

Call for Papers

Seksualitet og pædagogik – grænser og lyst

De seneste års #metoo-bølger har sammen med et øget fokus på identitetspolitiske spørgsmål revitaliseret og intensiveret diskussionen om seksualitet, lyst og grænser. Men hvordan adresseres og håndteres disse perspektiver i det pædagogiske praksisfelt? Det ønsker vi at sætte fokus på med dette temanummer.

Den seksualpolitiske kamp gennem det 20. århundrede har på mange måder været en kamp mellem lyst, tabu, grænser og menneskeret (Korsgaard, 2014). Vi inviterer derfor til analyser af pædagogiske ideer og praksisser knyttet til seksualpolitiske strømninger i en historisk og samfundsmæssig kontekst, der fx kan belyse forskydninger af og brydninger i de seksualpolitiske kampe, der har udspillet sig i pædagogisk forskning såvel som i pædagogiske praksisfelter.

Siden 1970 har seksualundervisning været obligatorisk i den danske folkeskole, men forskningen dokumenterer en meget forskelligartet praksis fra skole til skole (Roien et al., 2018, s. 7). Samtidig udgør seksualundervisning ikke et selvstændigt fag på læreruddannelsen og er timeløst forankret i folkeskolens program. I dette vakuum har diverse seksualpolitiske organisationer som fx Sex & Samfund, LGBT+ Danmark, samt Ungdomsringens Sexualisterne budt sig til med undervisningsmaterialer og oplysningskampagner. Dette efterlader blandt andet spørgsmålet, hvad foregår der i uge 6 i folkeskolen? Hvilke pædagogiske rum skabes, når frivillige seksualitetsaktivister bliver pædagogiske aktører i skolen og i ungdomsklubberne? Og hvordan håndteres seksualitetens identitetspolitiske spørgsmål i det skole- og fritidspædagogiske felt?

Hertil kommer, at hele #Metoo-bølgen rejser et spørgsmål om, der er tilstrækkelige kritiske perspektiver på seksualitet i det pædagogiske velfærds- og omsorgsarbejde? Kan et fravær forklares med, at det er et kvindedomineret praksisfelt? Ligger det i den pædagogiske professionalitet at vide, hvor grænsen for seksuel adfærd går? Sager om professionelle, der seksuelt krænker eleven, den udsatte, den anbragte eller den indlagte, forekommer, men der synes at være en tendens til at individualisere disse sager. Her synes det videregående uddannelsessystem at være undtagelsen, hvor vi ser undervisere såvel som studerende give vidnesbyrd om seksuelle krænkelser og sexismen som et mere strukturelt problem (Einersen et al., 2021).

En stor del af forskningen i seksuelle krænkelser og chikane peger på magt og fortielse som bærende elementer i en pædagogisk (arbejds)kultur (Krøjer et al., 2014; Nielsen et al., 2017). I forlængelse heraf synes det værd at rejse spørgsmålet, om den pædagogiske professionsetik og velfærdsarbejdets omsorgsetik er med

til at fortie seksuelle krænkelser og chikane begået af den unge, den udviklingshæmmede eller plejehjemsbeboeren, fordi målgruppen undskyldes qua deres udsathed?

Lige så meget som temanummeret inviterer bidrag, der belyser seksuelle krænkelser og chikane i pædagogiske felter, lige så meget byder vi bidrag velkommen, der undersøger pædagogisk arbejde *med* patologisk seksualitet og seksuel adfærd. Hvordan står det til med den pædagogiske indsats overfor voldsudøvere såvel som ofre for seksuel vold i intime relationer? Hvordan håndteres incestofrets traumer af lyst og ulyst i det pædagogiske relationsarbejde? Og har pædagoger, der selv har været udsat for incest, et bedre udgangspunkt for at arbejde pædagogisk med ofre for incest? Med jævne mellemrum dukker der pædofili-anklager op i den pædagogiske praksis; hvilken betydning har det haft på (mandlige) pædagogers kropslige omgang med og nærhed til børn og unge?

Har patologiseringen af ikke-voksen heteroseksualitet taget overhånd, således at doktorlege i børnehaven ikke kan vække andet end pædagogisk bekymring (Stevnhøj & Gundelach, 2011)? Hvordan fremelskes en sund kropsfølelse og seksualitet blandt børn og unge?

Patologiseringen af seksualitet har historisk set været udbredt på det specialpædagogiske område (Lohse et al., 1999), men de seneste år har der været en øget opmærksomhed på handicappedes ret til et sundt og trygt seksualliv. Hvilke dilemmaer stiller det, det pædagogiske personale i ift. samtykke, personlige grænser og etiske overvejelser?

Til dette temanummer om seksualitet og pædagogik – grænser og lyst indkalder vi derfor bidrag, som adresserer ovenstående eller andre relevante spørgsmål og seksualpædagogiske tematikker. Vi ser gerne, at temaet behandles gennem forskellige genrer: Forskningsartikler (max 40.000 tegn), tematiserede empiriske noter (10.000-20.000 tegn), essays (max 15.000 tegn), beretninger fra den pædagogiske praksis (max 12.000 tegn) eller kreative fremstillinger som fx foto-essays, montager og andre udtryk (max 5 sider).

Deadlines

Abstract (max 300 ord) sendes til temaredeaktørerne **senest d. 5. marts 2022**. Angiv venligst, om du/I ønsker fagfællebedømmelse.

Første udkast til bidraget skal fremsendes senest d. 5. juni 2022. Herefter følger evt. fagfællebedømmelse. Deadline for den færdige artikel er d. 5. september 2022.

Temanummeret udkommer i oktober 2022.

Orientér dig/jer i DpT's skrivevejledning her: <https://dpt.dk/skriv-i-dpt/> og brug DpT's skriveskabelon.

Temareaktion

Eva Bertelsen, evb@lokk.dk, Tomas Ellegaard, telle@ruc.dk, Marta Padovan-Özdemir, mgordon@ruc.dk og Mette Pless, mep@hum.aau.dk.

Referencer

- Einersen, A. F., Krøjer, J., Muhr, S. L., Munar, A. M., Myers, E. S., & Plotnikof, M. (2021). *Sexism in Danish Higher Education and Research. Understanding, Exploring, Acting. Draft*. <http://sexismedu.dk>
- Korsgaard, L. (2014). *Orgasmeland: Da den seksuelle revolution kom til Danmark* (1. udgave). Gyldendal Fakta.
- Krøjer, J., Lehn-Christiansen, S., & Nielsen, M. L. (2014). Sexual Harassment of Newcomers in Elder Care. An Institutional Practice? *Nordic Journal of Working Life Studies*, 4(1), 81. <https://doi.org/10.19154/njwls.v4i1.3553>
- Lohse, M., Schultz, C., Skotte, J., & Hansen, H. B. (1999). *Kunsten at turde: Om udviklingshæmmede og handicappedes seksualitet*. Forlaget LEV.
- Nielsen, M., Kjaer, S., Aldrich, P., Madsen, I., Friborg, M., Rugulies, R., & Folker, A. (2017). Sexual harassment in care work—Dilemmas and consequences: A qualitative investigation. *INTERNATIONAL JOURNAL OF NURSING STUDIES*, 70, 122–130. <https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2017.02.018>
- Roién, A., Simovska, V., & Graugaard, C. (Red.). (2018). *Seksualitet, skole og samfund*. Hans Reitzels Forlag.
- Stevnhøj, A. L., & Gundelach, S. (2011). *Doktorleg i børnehaven. Kortlægning af børnehavebørns seksuelle lege og adfærd samt samarbejdet med forældrene*. UdviklingsForum. www.børnoseksualitet.dk